

PATVIRTINTA
Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos
prie Aplinkos ministerijos direktoriaus
2021 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. V-111
(2024 m. rugsėjo 17 d. įsakymo Nr. V-90 redakcija)

KURŠIŲ NERIJOS NACIONALINIO PARKO DIREKCIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija (toliau – Direkcija) yra biudžetinė įstaiga, vykdanči saugomų teritorijų apsaugą ir tvarkymą, įgyvendinanti biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir ekosistemų atkūrimo priemones Kuršių nerijos nacionaliniame parke (toliau – Nacionalinis parkas), taip pat Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) nustatytoje ir Direkcijai priskirtoje Lietuvos Respublikos teritorijos dalyje, įskaitant joje esančias kitas saugomas teritorijas, „Natura 2000“ tinklo teritorijas (toliau – Priskirta teritorija).

2. Direkcija yra viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su Direkcijos pavadinimu, biudžetinių ir nebiudžetinių lėšų sąskaitas. Direkcijos buveinės adresas: L. Rėzos g. 8, LT-93101 Neringa. Direkcijos juridinio asmens kodas 193064642.

3. Direkcijos savininkė yra valstybė. Direkcijos savininko teises ir pareigas įgyvendina Tarnyba.

4. Direkcija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu, Lietuvos Respublikos vandens įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų įstatymu, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymu, Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro bei Tarnybos direktoriaus įsakymais, Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatais, kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, strateginio planavimo dokumentais, šiais nuostatais (toliau – nuostatai) ir kitais teisės aktais.

5. Direkcijos veikla yra finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Direkcija gali turėti kitų įstatymuose numatytų finansavimo šaltinių.

6. Šie nuostatai reglamentuoja Direkcijos veiklą: nustato jos veiklos sritį, veiklos rūšis, veiklos tikslus ir funkcijas, teises ir pareigas, veiklos organizavimą ir rekomenduojamą Direkcijos struktūrą.

7. Direkcijos nuostatai keičiami teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Direkcijos pranešimai, kuriuos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reikia paskelbti viešai, skelbiami Direkcijos interneto svetainėje ir valstybės įmonės Registrų centro leidžiamame elektroniniame leidinyje „Juridinių asmenų vieši pranešimai“. Pranešimuose turi būti nurodyta visa informacija, kurią pateikti reikalauja Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.

II SKYRIUS

SAVININKO TEISES IR PAREIGAS ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS KOMPETENCIJA

9. Savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos – Tarnybos – kompetencija:

- 9.1. tvirtina ir keičia Direkcijos nuostatus;
- 9.2. skiria ir atleidžia Direkcijos vadovą – direktorių;
- 9.3. kontroliuoja Direkcijos lėšų apskaitą bei panaudojimą;
- 9.4. tvirtina Direkcijos metines ataskaitas ir veiklos planus;
- 9.5. priima sprendimą dėl Direkcijos buveinės pakeitimo;
- 9.6. priima sprendimą dėl Direkcijos reorganizavimo ir likvidavimo;
- 9.7. sprendžia kitus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme, kituose teisės aktuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

III SKYRIUS

DIREKCIJOS VEIKLOS SRITIS, RŪŠYS, TIKSLAI IR FUNKCIJOS

10. Direkcijos veiklos sritis – biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir ekosistemų atkūrimo priemonių įgyvendinimas 1 punkte nurodytose teritorijose.

11. Direkcijos veiklos rūšys:
- 11.1. kraštovaizdžio tvarkymas (kodas 81.30);
 - 11.2. gamtos rezervatų ir draustinių veikla (kodas 91.04.30)
 - 11.3. ekologinis monitoringas (kodas 71.20.10);
 - 11.4. gamtos mokslų ir inžinerijos moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla (kodas 72.12);
 - 11.5. ekskursijų organizatorių veikla (kodas 79.1);
 - 11.6. istorinių vietų ir pastatų bei panašių turistų lankomų vietų eksploatavimas (kodas 91.03);
 - 11.7. poilsiautojų ir kita trumpalaikio apgyvendinimo veikla (kodas 55.20);
 - 11.8. kita pramogų ir poilsio organizavimo veikla (kodas 93.29);
 - 11.9. suvenyrų, meno dirbinių ir religinių reikmenų specializuota mažmeninė prekyba (kodas 47.78.10);

11.10. kita mažmeninė prekyba ne parduotuvėse, kioskuose ar prekyvietėse (kodas 47.99);

11.11. kitas, niekur kitur nepriskirtas, švietimas (kodas 85.59);

11.12. įstaigų administracinė ir aptarnavimo veikla (kodas 82.1);

11.13. bendroji viešojo valdymo veikla (kodas 84.11);

11.14. kita veikla, atitinkanti Direkcijos steigimo tikslus.

12. Svarbiausieji Direkcijos veiklos tikslai:

12.1. Nacionaliniame parke bei Priskirtoje teritorijoje esančiose saugomose teritorijose (valstybiniuose draustiniuose, gamtos paveldo objektuose, biosferos poligonuose), įskaitant „Natura 2000“ tinklo teritorijas:

12.1.1. išsaugoti unikalų ir būdingą gamtinį bei kultūrinį kraštovaizdį, vertingiausias kraštovaizdžio kompleksus ir objektus (vertybes), tvarkant, racionaliai naudojant bei atkuriant pažeistus ar sunaikintus kompleksus ir objektus, sudarant sąlygas pažinti vertybes;

12.1.2. išsaugoti biologinę įvairovę (natūralias buveines, retas ir nykstančias rūšis): išlaikyti ekosistemų stabilumą arba jas atkurti, tvarkyti ir atkurti natūralias buveines, gerinti jų būklę bei užtikrinti racionalų naudojimą;

12.1.3. didinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos iširtumą, užtikrinti duomenų apie kraštovaizdį, biologinę įvairovę, gamtos vertybes bei jų būklę patikimumą;

12.1.4. populiarinti etnokultūros tradicijas (statybos, amatų, nematerialaus paveldo) Nacionaliniame parke;

12.1.5. sudaryti sąlygas rekreacijai, pirmiausia pažintiniam turizmui;

12.1.6. plėtoti gamtosauginį švietimą Nacionaliniame parke;

12.2. įgyvendinti Pasaulio paveldo konvenciją kaip pasaulio paveldo vietos valdytojas, atsakingas už pasaulio paveldo vietovės ir jos išskirtinės visuotinės vertės savybių valdymą, stebėseną, išsaugojimą, tvarkymą ir propagavimą *in situ*;

12.3. likusioje Priskirtos teritorijos dalyje (ne saugomose teritorijose ir ne „Natura 2000“ tinklo teritorijose) įgyvendinti biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, kraštovaizdžio ir ekosistemų atkūrimo priemonės;

12.4. užtikrinti viešąjį administravimą.

13. Direkcija, siekdama jai pavestų tikslų, atlieka šias funkcijas:

13.1. išsaugodama unikalų ir būdingą gamtinį bei kultūrinį kraštovaizdį, vertingiausias kraštovaizdžio kompleksus ir objektus (vertybes), tvarkydama ir racionaliai naudodama bei atkurdamą pažeistus ar sunaikintus kompleksus ir objektus, sudarydama sąlygas pažinti saugomas teritorijas, įskaitant „Natura 2000“ tinklo teritorijas:

13.1.1. saugo, tvarko vertingus kraštovaizdžio kompleksus ir objektus ar organizuoja jų tvarkymą, įgyvendina saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas kraštovaizdžio apsaugos ir atkūrimo priemones;

13.1.2. teikia pasiūlymus saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams koreguoti, dalyvauja viešuose svarstymuose;

13.1.3. vykdo prevencinę veiklą saugomose teritorijose, įskaitant „Natura 2000“ teritorijas, apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimams išvengti, teikia atsakingoms institucijoms informaciją apie galimas savavališkas statybas ir kitus pažeidimus;

13.1.4. nustatyta tvarka derina teritorijų planavimo dokumentų projektus, Statybos įstatymą įgyvendinančių teisės aktų numatytais atvejais derina statinių projektus (projektinius pasiūlymus), derina žemėtvarkos, vandentvarkos projektus, priima kitus sprendimus teritorijų planavimo ir statybos srityse;

13.1.5. derina kultūros, sporto ir kitokių renginių vietas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais Nacionalinio parko nuostatais;

13.1.6. derina saulės šviesos energijos elektrinių ir (ar) saulės šilumos energijos kolektorių įrengimo vietas;

13.1.7. derina skraidymą bepiločiais orlaiviais ir oro balionais vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais Nacionalinio parko nuostatais;

13.1.8. nustatyta tvarka vertina veiklas, dėl kurių leistinumo nusprendžiama atlikus jų poveikio kraštovaizdžiui, vertybėms įvertinimą;

13.2. išsaugodama biologinę įvairovę (natūralias buveines, retas ir nykstančias rūšis), išlaikydama ekosistemų stabilumą arba jas atkurdama, tvarkydama ir atkurdama natūralias buveines, gerindama jų būklę bei užtikrindama jų racionalų naudojimą saugomose teritorijose, įskaitant „Natura 2000“ tinklo teritorijas:

13.2.1. rengia ir (arba) derina gamtotvarkos planus, tikslines programas, veiksmų planus ir kitus strateginio planavimo dokumentus;

13.2.2. teikia išvadas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio saugomoms teritorijoms, nustato planuojamos ūkinės veiklos poveikio „Natura 2000“ tinklo teritorijoms reikšmingumą, vertina veiklas, dėl kurių leistinumo nusprendžiama atlikus jų poveikio biologinei įvairovei įvertinimą;

13.2.3. įgyvendina ekosistemų, natūralių buveinių ir rūšių apsaugos, tvarkymo bei atkūrimo priemones, numatytas strateginio ir teritorijų planavimo dokumentuose;

13.2.4. nustato „Natura 2000“ tinklo teritorijų apsaugos tikslus ir būtinas buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos priemones;

13.2.5. derina leidimus, išduoda pritarimus ir priima sprendimus dėl galimybės paimti saugomas rūšis iš gamtos, naudoti saugomas rūšis mokslo tiriamiesiems darbams, dėl gausos populiacijos reguliavimo, aptvarų, voljerų įrengimo sąlygų, laukinių paukščių gausos reguliavimo, teikia išvadas dėl laukinių gyvūnų aptvarų įrengimo, dėl stoginių, skirtų laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, vietų;

13.2.6. nagrinėja valstybinių ir privačių miškų vidinės miškotvarkos projektus, miškų tvarkymo schemas ir kitus projektus, planus, dokumentus, teikia jiems pastabas, pasiūlymus, išvadas, išduoda pažymas privačių miškų savininkams apie nustatytus veiklos apribojimus, leidimus įveisti mišką;

13.2.7. teikia siūlymus dėl žemės ūkio ir kaimo plėtros rengiamų priemonių, kad būtų užtikrinta gera kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės būklė, atkurtos ekosistemos;

13.2.8. Vyriausybės nustatyta tvarka sudaro apsaugos sutartis su žemės savininkais bei valdytojais, įregistruoja Nekilnojamojo turto registre juridinį faktą apie jų sudarymą ir atlieka jų priežiūrą;

13.2.9. įgyvendina racionalaus gamtos išteklių naudojimo skatinimo priemones;

13.2.10. vykdo priemones, susijusias su invazinių rūšių valdymu ir naikinimu;

13.3. didindama kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos vertybių iširtumą, užtikrindama duomenų apie kraštovaizdį, biologinę įvairovę, gamtos vertybes bei jų būklę patikimumą saugomose teritorijose, įskaitant „Natura 2000“ tinklo teritorijas:

13.3.1. vykdo kraštovaizdžio ir gyvosios gamtos (natūralių buveinių, rūšių), gamtos vertybių stebėseną (monitoringą) bei taikomuosius mokslinius tyrimus;

13.3.2. vertina gamtos vertybių būklę arba organizuoja vertinimą;

13.3.3. vertina griežtai saugomų rūšių augaviečių ir radaviečių būklę, tikrina ir teikia duomenis Saugomų rūšių informacinei sistemai apie saugomas rūšis, jų augavietes ir radavietes;

13.3.4. atlieka taikomuosius mokslinius tyrimus, susijusius su kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimu, rekreacine ir kita veikla;

13.3.5. kaupia, tvarko, sistemina informaciją ir analizuoja duomenis apie kraštovaizdžio kompleksų, gamtos vertybių apsaugą, teritorijos rekreacinį naudojimą ir kitas sritis;

13.3.6. organizuoja kraštovaizdžio kompleksų, gamtos vertybių tvarkymą bei priežiūrą, t. y. pagal kompetenciją įgyvendina saugomų teritorijų specialiojo ir strateginio planavimo dokumentuose numatytas apsaugos ir tvarkymo priemones;

13.3.7. organizuoja sunaikintų ir pažeistų kraštovaizdžio kompleksų bei objektų atkūrimo priemonių įgyvendinimą;

13.4. populiarindama etnokultūros tradicijas (statybos, amatų, nematerialaus paveldo) Nacionaliniame parke:

13.4.1. kaupia, tvarko, sistemina ir skleidžia žinias apie nematerialųjį kultūros paveldą ir jo apsaugą;

13.4.2. renka kraštotyrinę medžiagą, fiksuoja gyvasias tradicijas, kitas nematerialiojo kultūros paveldo vertybes ir vertina jų būklę;

13.5. sudarydama sąlygas rekreacijai, pirmiausia pažintiniam turizmui saugomose teritorijose:

13.5.1. pritaiko teritorijas lankymui, pažinimui, rekreaciniam naudojimui: įrengia ir prižiūri lankytojų centrus, lauko informacines sistemas, pažintinius ir mokomuosius takus, kitą rekreacinę struktūrą;

13.5.2. inicijuoja ir (arba) organizuoja poilsiviečių bei kitos rekreacinės infrastruktūros įrengimą ir priežiūrą;

13.5.3. organizuoja lankytojų centro veiklą, aptarnauja lankytojus;

13.5.4. veda ekskursijas, žygius kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei, vertybėms pažinti, organizuoja edukacijas;

13.5.5. teikia lankytojams mokamas paslaugas, susijusias su Direkcijos veiklos tikslais ir funkcijų vykdymu;

13.5.6. suteikia Saugomų teritorijų produkto ženklą;

13.6. plėtodama gamtosauginį švietimą Nacionaliniame parke:

13.6.1. rengia ir įgyvendina gamtosauginio švietimo priemones, susijusias su kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, vertybių pažinimu;

13.6.2. organizuoja gamtos mokyklos veiklą;

13.6.3. rengia ir vykdo ekologinio švietimo programas, organizuoja švietėjiškus renginius;

13.6.4. bendradarbiauja su vietos bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis gamtosauginio švietimo klausimais;

13.6.5. informuoja visuomenę apie kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, vertybių būklę, rengiamas tikslines programas bei įgyvendinamas apsaugos ir tvarkymo programas, priemonės, numatomus apsaugos ir naudojimo režimo pakeitimus;

13.7. įgyvendindama Pasaulio paveldo konvenciją kaip pasaulio paveldo vietos valdytojas, atsakingas už pasaulio paveldo vietovės (Kuršių nerija) ir jos išskirtinės visuotinės vertės savybių valdymą, stebėseną, išsaugojimą, tvarkymą ir propagavimą *in situ*:

13.7.1. kartu su kitomis už gamtos ir kultūros paveldo apsaugą, tvarkymą, priežiūrą ir stebėseną atsakingomis institucijomis saugo, tvarko, prižiūri vertybes, stebi jų būklę;

13.7.2. organizuoja Kuršių nerijos valdymo plano rengimą ir įgyvendinimą;

13.7.3. propaguoja pasaulio paveldo vietovę, jos išskirtinę visuotinę vertę, vykdydama edukacinę, ugdymo veiklą, veikdama kartu su visuomene, specialistais, nacionalinėmis valdžios institucijomis, savivaldybėmis, vietos bendruomenėmis ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis;

13.7.4. inicijuoja ir organizuoja pasaulio paveldo vietovės tyrimus ir švietimo kampanijas;

13.7.5. rengia išsaugojimo būklės bei periodines ataskaitas, taip pat atlieka atsakomąją stebėseną patariamuosiose misijose;

13.7.6. stiprina bendradarbiavimą, partnerystes Pasaulio paveldo konvencijai įgyvendinti;

13.7.7. bendradarbiauja tarptautiniu lygmeniu;

13.7.8. atstovauja pasaulio paveldo vietovei tarptautiniuose Pasaulio paveldo konvencijos renginiuose ir susitikimuose ir, jei aktualu, dalyvauja Pasaulio paveldo komiteto sesijose kaip nacionalinės delegacijos narys;

13.8. įgyvendindama biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, kraštovaizdžio ir ekosistemų atkūrimo priemones, numatytas teisės aktuose ir tarptautiniuose susitarimuose, organizuoja apsaugos ir / ar atkūrimo priemonių, numatytų konkrečiuose projektuose, vykdymą arba jas vykdo likusioje Priskirtos teritorijos dalyje (ne saugomose teritorijose ir ne „Natura 2000“ tinklo teritorijose);

13.9. užtikrindama viešąjį administravimą:

13.9.1. rengia ir teikia tvirtinti Tarnybai Direkcijos metinės veiklos ataskaitas ir metinės veiklos planus, teikia pasiūlymus Tarnybai Direkcijos finansiniams ištekliams formuoti;

13.9.2. rengia ir (arba) įgyvendina, administruoja projektus, finansuojamus valstybės, Europos Sąjungos struktūrinės paramos, tarptautinių ir kitų fondų lėšomis;

13.9.3. pagal kompetenciją vykdo planavimo iniciatoriaus funkcijas rengiant kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentus bei statytojo (užsakovo) funkciją, rengiant statybų projektus saugomose teritorijose, įskaitant „Natura 2000“ tinklo teritorijas;

13.9.4. bendradarbiauja su Tarnybos, Aplinkos ministerijos struktūriniais padaliniais bei jai pavaldžiomis institucijomis (Nacionaline žemės tarnyba ir jos padaliniais, Aplinkos apsaugos departamentu ir jo padaliniais, Valstybine miškų

tarnyba, Valstybine teritorijų planavimo ir statybos inspekcija bei jos padaliniais, Valstybinių miškų urėdija ir jos padaliniais), Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniu padaliniu, ugdymo institucijomis, kitomis valstybės ir savivaldos institucijomis bei įstaigomis, vietos bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis;

13.9.5. pagal kompetenciją palaiko ryšius, bendradarbiauja su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis;

13.9.6. informuoja ir konsultuoja žemės savininkus, valdytojus, naudotojus, kitus fizinius, juridinius asmenis ir subjektus, neturinčius juridinio asmens statuso, tačiau turinčius civilinį teisingumą, saugomų teritorijų apsaugos, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir ekosistemų atkūrimo priemonių įgyvendinimo klausimais, teikia siūlymus dėl kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei palankių žemės ūkio priemonių įgyvendinimo;

13.9.7. organizuoja Nacionalinio parko jungtinės tarybos ir mokslinės konsultavimo tarybos veiklą;

13.9.8. įstatymų nustatytais atvejais valdo, naudoja valstybės turtą ir juo disponuoja;

13.9.9. pagal kompetenciją nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų skundus, pranešimus ir prašymus.

IV SKYRIUS DIREKCIJOS TEISĖS

14. Direkcija, siekdama jai pavestų tikslų ir vykdydama jos kompetencijai priskirtas funkcijas, turi teisę:

14.1. gauti iš Tarnybos ir kitų Aplinkos ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų, kitų valstybės bei savivaldybių institucijų reikiamą informaciją saugomų teritorijų, įskaitant „Natura 2000“ tinklo teritorijas, tikslams pasiekti ir Direkcijos veiklai organizuoti;

14.2. Tarnybos sprendimu jungtis į asociacijas;

14.3. įstatymų nustatyta tvarka gauti paramą Direkcijos tikslams pasiekti ir funkcijoms vykdyti;

14.4. teikti mokamas paslaugas lankytojams pagal Tarnybos nustatytas kainas;

14.5. kreiptis į nacionalines ir tarptautines organizacijas, kurių veikla susijusi su saugomų teritorijų veiklos organizavimu, kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, vertybių apsauga.

15. Direkcija turi kitas Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Tarnybos direktoriaus įsakymais bei kitais teisės aktais nustatytas teises.

V SKYRIUS DIREKCIJOS VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

16. Direkcijos funkcijoms ir valstybinėms programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. Veiklai organizuoti taip pat gali būti

naudojamos Neringos ir Klaipėdos miesto ir kitų savivaldybių biudžeto lėšos, Aplinkos apsaugos rėmimo programos, Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiųjų programų lėšos, kitų programų ir fondų lėšos, taip pat lėšos, gautos už teikiamas mokamas paslaugas, įskaitomos į valstybės biudžeto pajamas, paramos lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

17. Direkcijos finansiniai ištekliai naudojami:

17.1. kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei, vertybėms išsaugoti, tvarkyti, atkurti, švietėjiškai ir prevencinei veiklai vykdyti, pažintiniam turizmui plėtoti;

17.2. taikomiesiems moksliniams tyrimams ir stebėjimams vykdyti;

17.3. kitoms su saugomų teritorijų, įskaitant „Natura 2000“ tinklo teritorijas, steigimo tikslais susijusioms priemonėms įgyvendinti;

17.4. Direkcijai išlaikyti.

18. Direkcija patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja valstybės turtu, reikalingu jai priskirtoms funkcijoms vykdyti.

19. Direkcijos finansinės veiklos kontrolė vykdoma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

VI SKYRIUS DIREKCIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

20. Direkcijai vadovauja direktorius (toliau – Direktorius), kurį priima į pareigas ir atleidžia iš pareigų Tarnybos direktorius Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Direktorius skiriamas penkerių metų kadencijai. Direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Tarnybos direktoriui.

21. Direktorius turi pavaduotoją, kurį priima į pareigas ir atleidžia iš pareigų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Direktoriaus pavaduotojas tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Direktoriui.

22. Direkcijos veikla organizuojama pagal metinį veiklos planą, kurį tvirtina ir jo vykdymą vertina Tarnybos direktorius, taip pat kitus strateginio planavimo dokumentus. Direkcijos metiniai veiklos planai rengiami vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“.

23. Direkcijos veikla reguliuojama Direktoriaus įsakymais ir Direktoriaus tvirtinamais vidaus dokumentais: vidaus tvarkos taisyklėmis, skyrių nuostatais, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymais, kitais vidaus administravimo aktais, taip pat šiais nuostatais.

24. Valstybės tarnautojų darbo užmokesčio mokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, kiti įstatymai ir teisės aktai. Kitų Direkcijos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, priėmimą į darbą, jų darbo apmokėjimo tvarką ir kitus darbo santykių klausimus reguliuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, kiti įstatymai ir teisės aktai.

25. Direktoriaus funkcijos:

25.1. planuoja, organizuoja ir kontroliuoja Direkcijos veiklą taip, kad būtų pasiekti Direkcijos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos;

25.2. užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, Direkcijos nuostatų ir kitų teisės aktų;

25.3. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą Direkcijos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, veikimą ir tobulinimą;

25.4. nagrinėja Direkcijos kompetencijai priklausančius klausimus ir priima sprendimus; yra tiesiogiai atsakingas už Direkcijos funkcijų vykdymą ir Direkcijos disponuojamų lėšų panaudojimą;

25.5. rengia ir teikia Tarnybos direktoriui tvirtinti metinį veiklos planą ir metinę Direkcijos veiklos ataskaitą;

25.6. tvirtina Direkcijos struktūrą, kurią gali sudaryti Kraštovaizdžio apsaugos, Biologinės įvairovės, Bendrųjų reikalų, Lankytojų aptarnavimo skyriai, gamtos mokykla, muziejai, kiti padaliniai;

25.7. tvirtina Direkcijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymus ir kontroliuoja jų vykdymą;

25.8. skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Direkcijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, skatina juos, skiria tarnybines ar drausmines nuobaudas už tarnybinius nusižengimus ar darbo drausmės;

25.9. nustato Direkcijos valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientus, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareiginės algos pastoviąsias ir (ar) kintamąsias dalis, priemokų, priedų ir kitų išmokų dydžius, neviršydamas darbo užmokesčiui skirtų asignavimų;

25.10. pagal kompetenciją kontroliuoja teisės aktų ir Tarnybos direktoriaus įsakymų vykdymą;

25.11. tvirtina atitinkamus saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentus;

25.12. inicijuoja Nacionalinio parko jungtinės ir mokslo konsultacinės tarybos sudarymą;

25.13. teikia Tarnybai pasiūlymus dėl Nacionalinio parko planavimo dokumentų rengimo, papildymo ar keitimo;

25.14. pagal kompetenciją teikia pasiūlymus Tarnybai dėl Nacionalinio parko valdymo, priežiūros bei Direkcijos veiklos organizavimo tobulinimo;

25.15. teikia Tarnybai pasiūlymus dėl Direkcijos veiklos finansavimo;

25.16. atsako už žemės (miškų, vandens telkinių, kitos), kuri Direkcijai suteikta valdyti patikėjimo teise arba panaudos sutarties pagrindais, tinkamą valdymą ir disponavimą ja: apsaugą, naudojimą, tvarkymą, bei kitų uždavinių įgyvendinimą;

25.17. atsako už tinkamą kito Direkcijai perduoto turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo;

25.18. atstovauja Direkcijai, kai nagrinėjami Direkcijos veiklos klausimai, sudaro Direkcijos vardu sutartis su kitomis institucijomis ir organizacijomis;

25.19. atstovauja Direkcijai kitose valstybės institucijose, teismuose, tarptautinėse organizacijose, pasitarimuose, dalyvauja komisijose arba įgalioja atstovauti Direkcijos darbuotoją;

25.20. organizuoja dokumentų valdymą, užtikrina dokumentų, perduodamų į archyvą, saugojimą, apskaitą ir panaudojimą, organizuoja materialinių vertybių apsaugą bei darbuotojų darbo, civilinę ir priešgaisrinę saugą;

25.21. vykdo kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas ir Tarnybos direktoriaus pavedimus.

26. Direktoriui laikinai negalint eiti pareigų dėl ligos, komandiruotės, atostogų ar kitų svarbių priežasčių, jį pavaduoja Direktoriaus pavaduotojas arba įsakymu paskirtas kitas Direkcijos valstybės tarnautojas.

VII SKYRIUS DIREKCIJOS VIDAUS ADMINISTRAVIMO KONTROLĖ

27. Direkcijos buhalterinė apskaita tvarkoma ir finansinė atskaitomybė sudaroma teisės aktų nustatyta tvarka.

28. Direkcijos valstybinį auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, vidaus auditą atlieka Aplinkos ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyrius.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Direkcija reorganizuojama, pertvarkoma arba likviduojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
